

Sygn. akt: I C 1238/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 listopada 2022 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	sędzia Ewa Oknińska
Protokolant:	sekretarz sądowy Dominika Orzepowska

po rozpoznaniu w dniu 4 listopada 2022 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa J. P.

przeciwko W. P.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

I. pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy w postaci wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 25 czerwca 2020 r. w sprawie o sygn. akt XV C 1397/18 w zakresie pkt I wyroku, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 14 stycznia 2021 r.

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.320 (jeden tysiąc trzysta dwadzieścia) zł tytułem kosztów procesu z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

sędzia Ewa Oknińska

Sygn. akt I C 1238/21

UZASADNIENIE

Powód J. P. wniósł przeciwko pozwanemu W. P. pozew o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego – wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku wydanego w dniu 25 czerwca 2020 roku w sprawie o sygnaturze akt XV C 1397/18 w części obejmującej punkt I sentencji wyroku, opatrzonego klauzulą wykonalności w tej części przez Sąd Okręgowy w Gdańsku zarządzeniem z dnia 10 maja 2021 r. Ponadto wniósł o zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów procesu.

Uzasadniając żądanie powód wskazał, że wykonał w całości zobowiązanie nałożone na niego w punkcie I sentencji w/w wyroku tj. złożył oświadczenie zgodnie ze wskazanymi wymogami i o treści wskazanej w orzeczeniu. W ocenie powoda, wobec spełnienia świadczenia niepieniężnego zgodnie z treścią wyroku, zachodzi przesłanka do pozbawienia tytułu wykonawczego w zakresie pkt I wyroku.

Powód zaznaczył przy tym, że pozwany zakwestionował wykonanie przez niego obowiązku złożenia przeprosin wskazując, że obowiązek ten został wykonany w sposób nienależyty i niezgodny z treścią wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku, wobec czego na wniosek pozwanego przed Sądem Rejonowym w Olsztynie toczy się pod sygn. X Co 222/21

postępowanie w przedmiocie egzekucji świadczeń niepieniężnych. Odpierając zarzuty podnoszone przez pozwanego powód wskazał, że przeprosiny napisał w sposób maksymalnie czytelny dla pozwanego, tj. dużymi literami, wyraźnie zakreślając każdą literę kolejnych wyrazów, z zachowaniem wymaganych interlinii i odstępów. Przyznał, że wprawdzie wskutek omyłki pisarskiej dopuścił się zastosowania w treści złożonego oświadczenia przekreślenia słowa „że” słowem „iz”, jednak w jego ocenie zastąpienie omyłkowo napisanego spójnika innym – poprawnym, nie wpływa w żaden sposób na warstwę estetyczną i merytoryczną przeprosin, zachowując wszelkie cechy wymaganej powagi. Natomiast w zakresie użytego cudzysłowu wskazał, że przyjął, iż obecny w sentencji wyroku cudzysłów ma stanowić element jego oświadczenia i powinien towarzyszyć treści składanych przeprosin.

Pozwany W. P. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych a nadto podniósł zarzut nadużycia prawa podmiotowego przez powoda.

W uzasadnieniu powód wskazał, że złożone przez powoda oświadczenie nie realizuje wytycznych określonych w tytule wykonawczym i art. 354 k.c. W ocenie pozwanego przeprosiny powoda mają charakter niechlujny i nieczytelny. Zastosowany przez powoda zabieg „rozciągnięcia treści w każdej linijce tekstu” pokazuje lekceważący stosunek powoda do pozwanego, gdyż prowadzi to do tego, że przeprosiny są trudne w odbiorze i wymagają dużego skupienia w celu ich odczytania. Ponadto treść przeprosin rozciąga się na całe 2 kartki formatu A4, podczas gdy zapisany na komputerze mieściłby się na połowie jednej strony. Wskazał również, że w tekście znajdują się przekreślenia, co nie tylko umniejsza rangę i powagę oświadczenia, ale wprost świadczy o niezgodności złożonych przeprosin z treścią tytułu wykonawczego. Błędne jest twierdzenie powoda jakoby nie miało to wpływu na ocenę prawidłowości wykonania zasądzonego obowiązku oraz ocenę staranności powoda w procesie jego wykonywania. Ponadto pozwany podniósł, że w treści przeprosin powód zastosował zabiegi prowadzące do niezgodności ich treści z treścią wyroku (takie jak stosowanie dodatkowych znaków interpunkcyjnych niewystępujących w treści wyroku), zabiegi zaznaczające dystans powoda do treści przeprosin (takie jak ujęcie całego tekstu w cudzysłów). Następnie wskazał, że nie doznał żadnej satysfakcji na skutek złożenia przeprosin, gdyż zostały one złożone w sposób sprzeczny z ich celem. Ponadto wbrew obowiązkowi powód nie nadał ich listem poleconym.

W zakresie nadużycia prawa podmiotowego pozwany wskazał, że mając na względzie rangę zarzutów stawianych mu przez powoda (działania korupcyjne) oraz uznanie ich przez Sąd w prawomocnym wyroku za bezprawne, należy stwierdzić, że wytoczenie powództwa przeciwegzekucyjnego jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego i zasadami słuszności. (k. 41-50)

Sąd ustalił, co następuje:

Sąd Okręgowy w Gdańsku w pkt I wyroku z dnia 25 czerwca 2020 r. (sygn. akt XV C 1397/18) nakazał J. P., aby złożył oświadczenie następującej treści:

„Przeprosiny.

Przepraszam Pana W. P. za to, że w pismach skierowanych do Wojewody (...), Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej Krajowej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej oraz do Prezesa (...) w okresie od czerwca do lipca 2015 roku oraz w programie Magazyn (...) wyemitowanym w dniu 15 grudnia 2015 roku na antenie Telewizji (...) pomówiłem Pana W. P. o to, że jako (...) Wojewódzki Lekarz Weterynarii złożył propozycję korupcyjną K. R., wspólnikowi A. P. (...). K. i wspólnicy Spółka Jawna, oraz zapowiedział, że zniszczy spółkę (...).

Oświadczam, iż sformułowane przeze mnie zarzuty były nieprawdziwe i bezpodstawne.

Ubolewam, że w wyniku moich działań bezpodstawnie naruszyłem dobre imię Pana W. P..

J. P.”

w formie tekstu napisanego odręcznie albo komputerowo czcionką A. w rozmiarze 12, opatrzonego własnoręcznym, wyraźnym, pełnym podpisem, bez jakichkolwiek komentarzy, uzupełnień czy odniesień do treści przeprosin,

bez zastosowania jakichkolwiek zabiegów formalnych i treściowych umniejszających znaczenie, rangę i powagę oświadczenia, względnie zaznaczających dystans do jego treści lub formy, wysłanego listem poleconym na adres zamieszkania powoda W. P..

Wyrokiem z dnia 3 grudnia 2020 r. sygn. akt I ACa 578/20 Sąd Apelacyjny w Gdańsku oddalił apelację od powyższego wyroku. W dniu 14 stycznia 2021 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku nadał klauzulę wykonalności tytułowi egzekucyjnemu uprawniającemu do egzekucji w zakresie punktu I i IV wyroku Sąd Okręgowy w Gdańsku z dnia 25 czerwca 2020 r. sygn. akt XV C 1397/18.

(dowód: tytuł wykonawczy w aktach sprawy X Co 222/21 k. 6 i 6v.)

Powód odręcznie sporządził przeprosiny zapisując je na dwóch stronach jednej kartki formatu A4. Ich treść zgodna była z treścią wskazaną w wyroku nakazującym. Na drugiej stronie oświadczenia przekreślił spójnik „że” i zastąpił go spójnikiem „iż”. Ponadto cała treść przeprosin zawarta była w cudzysłowie – tak jak zostało to wskazane w treści wyroku.

Dnia 4 czerwca 2021 r. powód wysłał przedmiotowe przeprosiny listem poleconym na adres domowy pozwanego. Przesyłka została doręczona dnia 8 czerwca 2021 r. poprzez pozostawienie jej w skrzynce na listy pozwanego. Pozwany odebrał powyższe oświadczenie.

(dowód: odpis pisma z przeprosinami k. 143-144, zeznania stron k. 137 v., , potwierdzenie nadania przesyłki poleconej k. 55, wydruk ze strony internetowej Poczty Polskiej- śledzenie przesyłek k. 56)

Postanowieniem z dnia 14 września 2021 r. Sąd Rejonowy w Olsztynie w sprawie o sygn. akt X Co 222/21 wyznaczył obowiązanemu J. P. termin tygodnia do wykonania czynności polegającej na złożeniu oświadczenia o treści wynikającej z wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 25 czerwca 2020 r. w sprawie XV C 1397/18. Na wypadek niewykonania czynności w wyznaczonym terminie zagroził dłużnikowi grzywną w kwocie 500 zł. W uzasadnieniu postanowienia Sąd wskazał, że organ egzekucyjny nie jest uprawniony do badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tytułem wykonawczym. W razie spełnienia świadczenia dłużnik może wnieść powództwo przeciwegzekucyjne.

(dowód: odpis postanowienia k. 13, uzasadnienie – k. 14-15)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Stan faktyczny w sprawie został ustalony na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach niniejszej sprawy, nadto znajdujących się w aktach sprawy o sygn. X C 222/21, których wiarygodności nie podważała żadna ze stron.

W przedmiotowej sprawie pozwany podniósł zarzut nadużycia prawa podmiotowego przez powoda. Zgodnie z treścią art. 5 k.c. nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współzycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

W doktrynie przyjmuje się, że odmowa przyznania ochrony prawu podmiotowemu może następować tylko wyjątkowo. W postępowaniu cywilnym pozwany powinien podnieść zarzut nadużycia prawa podmiotowego przez powoda i udowodnić swoje twierdzenia. Na korzyść osoby, której przysługuje prawo podmiotowe, działa bowiem domniemanie faktyczne, że ten, kto korzysta ze swego prawa, czyni to zgodnie z zasadami współzycia społecznego i przeznaczeniem prawa. (szerzej zob. A. Sylwestrzak [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, red. M. Balwicka-Szczyrba, Warszawa 2022, art. 5.).

W ocenie Sądu pozwany nie udowodnił, by powód poprzez wytoczenie powództwa działał w sprzeczności z zasadami współżycia społecznego czy też by powództwo w niniejszej sprawie było sprzeczne z przeznaczeniem prawa przysługującym powodowi.

Przedmiotem żądania w ramach powództwa opozycyjnego może być pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w całości lub w części lub ograniczenie wykonalności tytułu wykonawczego.

Na gruncie niniejszej sprawy, powód wytoczył powództwo w oparciu o art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. podnosząc, że jego zobowiązanie wygasło wskutek złożenia oświadczenia zgodnego z wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku.

Zgodnie z powołanym przepisem, dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Tytułem wykonawczym objęty został obowiązek J. P. do złożenia oświadczenia o ściśle określonej treści, w formie tekstu napisanego odręcznie albo komputerowo czcionką A. w rozmiarze 12, opatrzonego własnoręcznym, wyraźnym, pełnym podpisem, bez jakichkolwiek komentarzy, uzupełnień czy odniesień do treści przeprosin, bez zastosowania jakichkolwiek zabiegów formalnych i treściowych umniejszających znaczenie, rangę i powagę oświadczenia, względnie zaznaczających dystans do jego treści lub formy, wysłanego listem poleconym na adres zamieszkania pozwanego. Zobowiązanie to zostało nałożone wyrokiem wydanym w sprawie, której celem było usunięcie skutków naruszenia dóbr osobistych W. P., jakiego dopuścił się powód.

Zgodnie z art. 354 § 1 k.c. dłużnik ma wykonać zobowiązanie nie tylko zgodnie z jego treścią, ale jednocześnie w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego oraz jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje, także w sposób odpowiadający tym zwyczajom. Przepis ten określa zasadnicze, minimalne kryteria wykonania zobowiązania.

W niniejszej sprawie skuteczność żądania pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego uzależniona była od wykazania tego, że powód spełnił swój obowiązek wynikający z pkt I wyroku.

Wskazać należy, że wbrew prezentowanemu stanowisku strony pozwanej, powód wykonał zobowiązanie wysyłając dnia 4 czerwca 2021r. listem poleconym oświadczenie którego treść stanowiła przeprosiny pozwanego.

Mimo szerokiej argumentacji pozwanego oraz mnogości przytaczanych argumentów za uznaniem świadczenia jako spełnionego niezgodnie z wytycznymi wyroku, Sąd nie podzielił jego stanowiska.

Powód uprawniony był do złożenia przeprosin w formie tekstu napisanego odręcznie – i z tej możliwości skorzystał. Ponadto powód wskazał, że przeprosiny napisał w sposób czytelny dla pozwanego, tak jak potrafi odręcznie tj. dużymi literami z zachowaniem wymaganych interlinii i odstępów. Nie sposób nie zgodzić się tutaj z powodem, zwłaszcza w zakresie zachowania interlinii i odstępów. Pozwany próbował wywodzić z tego negatywne dla powoda skutki twierdząc, że przez zastosowanie tego zabiegu tekst staje się trudny w odbiorze i wymaga dużego skupienia w celu jego odczytania. Jednak argumentacja pozwanego w tym zakresie nie zdołała przekonać Sądu do słuszności jego stanowiska. Tekst bowiem jest napisany wyraźnie, dużymi literami i z zachowaniem przestrzeni między wyrazami, zatem nie jest trudny w odbiorze. Natomiast obejmujący tekst całych przeprosin cudzysłów powód wyjaśnił tym, że przyjął, iż obecny w sentencji wyroku cudzysłów ma stanowić element jego oświadczenia i powinien być zawarty również w treści składanych przeprosin. Powyższe twierdzenia Sąd uznał za wiarygodne, gdyż rzeczywiście w treści wyroku ów cudzysłów się znajduje.

Kolejnym zarzutem stawianym przez pozwanego było skreślenie przez powoda w treści przeprosin wyrazu „że” i zastąpienie go wyrazem „iż”. Jednak w tym zakresie Sąd również nie doszukał się naruszenia przez pozwanego

wytycznych Sądu Okręgowego w Gdańsku, a z całą pewnością nie w takim stopniu by uznać, że nie wykonał on nałożonego na niego obowiązku.

W wytycznych co do treści przeprosin Sąd wskazał, że tekst winien być: bez jakichkolwiek komentarzy, uzupełnień czy odniesień do treści przeprosin, bez zastosowania jakichkolwiek zabiegów formalnych i treściowych umniejszających znaczenie, rangę i powagę oświadczenia, względnie zaznaczających dystans do jego treści lub formy. Zmiana spójnika przez pozwanego nie naruszyła powyższego zobowiązania. Wskazać trzeba nie sposób uznać by ta korekta miała istotny wpływ na znaczenie, rangę, czy też powagę złożonego oświadczenia.

Ponadto zarzut pozwanego jakoby powód wbrew obowiązkowi nie nadał przeprosin listem poleconym został wyjaśniony w trakcie procesu. Pozwany na rozprawie dnia 14 września 2022 r. przyznał, że otrzymał przeprosiny listem poleconym (zob. protokół z rozprawy k. 137v.).

Wobec tych przyczyn na podstawie powołanych przepisów należało pozbawić wykonalności tytuł wykonawczy w postaci wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 25 czerwca 2020 r. w sprawie o sygn. akt XV C 1397/18 w zakresie pkt I wyroku, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 14 stycznia 2021 r.

O kosztach procesu, Sąd orzekł w oparciu art. 98 k.p.c. Zgodnie z art. 98 k.p.c. strona przegrywająca proces jest zobowiązana do zwrotu kosztów stronie wygrywającej, co w sprawie niniejszej oznacza, że pozwany powinien zwrócić powodowi poniesione przez niego i celowe koszty dochodzenia jego praw. Po stronie powoda obejmowały one: uiszczoną opłatę od pozwu (600 zł), wynagrodzenie pełnomocnika (720 zł) tj. łącznie kwotę 1.320 zł - wskazaną w pkt II sentencji wyroku.

sędzia Ewa Oknińska